

høj Grad, som der har været ført Anker mod den nuværende Ordning, trænger til en Reform, saa er det dog givet, at Ankerne have været saa mangé, have lydt saa længe og været saa højroastede, at Skolen derved er kommen til at undvære det, som den fremfor alt trænger til, og som en bekendt Skolemand gav Udtryk. Den højtærede Minister erindrede ogsaa det Udtryk, som blev brugt af et af Medlemmerne i den Kommission, som Ministeren sammenkaldte til Raadslagning, at den lærde Skole trængte til 3 Ting, og det var: Ro, Ro og Ro, og for saa vidt som den højtærede Minister ved at tage Sagen op altsaa søger at tilvejebringe denne Ro, uden hvilken Skolens Bestræbelser ere udsatte for paa mange Maader at forelempe, kan jeg ikke sige andet, end at det har været fuldstændig naturligt og rigtigt at gøre det, og det selv om mange af disse Anker i Virkeligheden ikke vare ret vel begrundede, men endog saa for en stor Del saa ubegrundede, som Bemærkningerne til Lovforslaget selv paa-vise med Hensyn til flere af dem. Det var ogsaa derfor for mit personlige Vedkommende en meget ærefuld Opfordring, jeg fik fra den højtærede Minister om at være med i disse Overvejelser, som det fandtes rigtigt at anstille sammen med forskellige Skolemænd, inden Lovforslaget fik sin endelige Skikkelse. Thi ogsaa jeg erkender, at et Spørgsmaal, som har været saa ofte og saa længe drøftet, og hvorom der har foreligget mange Forslag for Tingene, trænger til om muligt at bringes til en Afgørelse. Nu viser det sig imidlertid, at den Ro, som Lovforslaget skulde tilvejebringe eller lover Skolen, ikke synes at være naaet. Der er i mange forskellige Kredse, som have Interesse i Sagen, kommet en meget stærk Uro, netop i Anledning af Lovforslaget, en Uro, der endnu paa langt nær ikke synes at være bragt til Afslutning, eller at have talt ud. Tværtimod synes den i Sagen interesserede Almenhed at være bleven overrasket ved den forholdsvis hurtige Fremgang, Sagen har nydt i det andet Ting, saa at navnlig Realskolerne, der jo høre til dem, der mene at være stærkest truede ved Lovforslaget, som det foreligger, først i Dag have kunnet overrække det Andragende mod visse Sider af Lovforslaget, jeg har tilladt mig at indbringe, og end ikke have faaet et Forslag med — i Henvendelsen til mig om at indbringe det blev det sagt, at det vilde medfølge —

nemlig et meget udarbejdet Forslag til Ændringer, som man fra Realskolernes Side maatte ønske. Og jeg antager, det gaar mange andre i Sagen interesserede Kredse paa samme Maade, man er ikke bleven færdig med sine Overvejelser, saa vi kunne vente en hel Række Udtalelser endnu. En lignende Uro som den, der er fremkommen for Realskolernes Vedkommende, har jo ogsaa lagt sig for Dagen for andre Skolers Vedkommende. Den højere Pigeskole har, saa vidt jeg ved, allerede henvendt sig til Folketinget, dens Forhold og Stilling til Lovforslaget har været diskuteret i Pressen, fra noget forskellige Synspunkter ganske vist, og nogle af de Ønsker, som den har udtalt, ere fyldestgjorte eller man har ment at ville fyldestgøre dem ved forskellige Bestemmelser, som af Folketinget ere bleve indførte i det oprindelige Lovforslag. Der er ogsaa Uro, synes det, i Folkeskolen, og en Urofølelse er jo ogsaa kommen frem fra Folkehøjskolens Side. Men endelig er der ogsaa — og det maa være Hovedpunktet ved en Lov om en Reform af de lærde Skoler — kommet meget forskellige Anskuelser frem om Reformen fra den lærde Skoles Standpunkt. Der synes ikke fra de Foreninger, som de lærde Skolers Lærere have, at være kommet — jeg ved i alt Fald ikke af. at der er kommet — nogen Henvendelse til Regering og Rigsdag, men Referater i Bladene have i alt Fald meddelt, at der har været en Diskussion, hvor ret forskellige Meninger om Sagen ere komne til Orde fra den lærde Skoles Standpunkt, og i alt Fald har et af Undervisningsinspektionens Medlemmer for nylig i Pressen udtalt sig om Sagen fra dette Standpunkt i en anden Retning end det Medlem af Undervisningsinspektionen, der jo vel maa antages at have haft en ikke uvæsentlig Indflydelse paa Lovforslaget, saaledes som det foreligger fra Regeringen. Der er altsaa i Øjeblikket ikke Ro til Stede eller Ro med Hensyn til Opfattelsen af de Forhold, hvorunder Skolen vil komme til at virke, hvis Lovforslaget bliver til Lov i den Skikkelse, hvori det foreligger, og det er ikke sandsynligt, naar man tager Hensyn til, hvorledes det er gaaet med den 30 Aar gamle Lov af 1871, at de Urofølelser, som allerede den Gang vare til Stede og have holdt sig i Løbet af saa lang en Aarrække, snart ville falde til Ro. Jeg deler i denne Henseende ikke Opfattelse med den højtærede Minister, naar han mente, at f. Eks. Realskolen